

Zdravica

doc. PhDr. Ľubici Droppovej, CSc.

Salutation to doc. PhDr. Ľubica Droppová, CSc.

Gabriela Kiliánová

Kontakt / Contact

PhDr. Gabriela Kiliánová, CSc., emeritná pracovníčka Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i., Klemensova 19, 813 64 Bratislava, Slovenská republika, e-mail: gabriela.kilianova@gmail.com

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-7641-6799>

Ako citovať / How to cite

Kiliánová, G. (2025). Zdravica doc. PhDr. Ľubici Droppovej, CSc. *Etnologické rozpravy*, 32(1), 120-125.

Je pre mňa ctou písať gratuláciu doc. PhDr. Ľubici Droppovej, CSc. k životnému jubileu. Po celý profesionálny život sme sa neustále stretávali. Som jej študentka, a ako všetci z mojej generácie, neskôr sme spolupracovali v projektoch, v rôznych komisiách a radách. Už dlhší čas bývame obidve v jednej štvrti a vídame sa často pri prechádzkach. Pri nedávnom stretnutí sa ma Ľ. Droppová spýtala na jedno nemecké príslovie. Ani ona, ani ja sme si neboli isté, ako presne znie. Tak som výrok vyhľadala a zatelefonovala jej. Takáto je Ľubica Droppová, chce mať fakty presné a overené, v práci aj v každodennom živote.

Vedeckú, pedagogickú i vedecko-organizačnú činnosť Ľ. Droppovej rozobrali podrobne už viacerí autori: Milan Leščák (1995), po ňom Hana Hlôšková (2005a) a Ján Michálek (2005) v zborníku, ktorý bol pripravený k jej sedemdesiatym narodeninám (Hlôšková, 2005b). Zborník obsahuje i výberovú bibliografiu jubilantky (Hlôšková, 2005c). V mojej zdravici nadviažem na predchádzajúce články a doplním ich o prácu jubilantky po roku 2005.

Ľubica Droppová-Markovičová sa narodila 22. marca 1935 v Bratislave, avšak detstvo prežila v Banskej Bystrici. Rodina jej poskytla bohatý kultúrny kapitál, ktorý (úplne v duchu Pierra Bourdieuho) ovplyvnil jej názory, vlohy a predpoklady k budúcemu povolaniu. Obaja rodičia išli v tomto smere dcéram Ľubici, Jane (1938) a Márii (1945) príkladom. Otec Karol Markovič (1897 – 1980) bol známym slovenským ekonómom, počas druhej svetovej vojny sa zapojil do protifašistického odboja a vo funkcii riaditeľa filiálky Slovenskej národnej banky v Banskej Bystrici bol v strede príprav Slovenského národného povstania (Karol Markovič, 2022). Rovnako sa do SNP zapojila i matka Viera

Obr. 1

doc. PhDr. Ľubica Droppová, CSc.
Zdroj: osobný archív A. Manna

Markovičová-Záturská (1910 – 1953), spisovateľka, dramatička a prekladateľka, angažovaná v mierovom a ženskom hnutí (Viera Markovičová, 2022). Matka Ľ. Droppovej bola vnučkou Adolfa Petra Záturského, národovca, autora známej zbierky slovenských prísloví a porekadiel (Záturský, 1897).

Podľa štandardov vzdelaneckých rodín Ľ. Droppová chodila v detstve na klavír, učila sa cudzie jazyky (nemčina, ruština, angličtina, neskôr francúzština), navštevovala hodiny baletu, spoznávala literárne, výtvarné a hudobné diela. To všetko sa jej neskôr zišlo počas štúdií a v povolání.

Po skončení vojny sa rodina roku 1947 presťahovala do Bratislavy, kde Ľ. Droppová v roku 1953 zmaturovala. Svoje záľuby nasmerovala do ľudového tanca. Ešte pred nástupom na vysokú školu bola v roku 1952 prijatá do folklórneho súboru Lúčnica, kde pôsobila až do roku 1959 ako sólistka – tanečníčka a zapojila sa aj do vedenia súboru (Hlôšková, 2005a: 9). So súborom navštívila viaceré krajiny (napr. Rumunsko 1953, NDR 1956, EXPO Brusel 1958), čo bolo nesporným benefitom pre členov súboru v období, keď cestovanie do cudziny bolo veľmi obmedzené (Hlôšková, 2005a: 10-12).

Obr. 2

Ľubica Droppová ako tanečnica v Lúčnici – v tanci Radvanský jarmok (1955)
Zdroj: archív Umeleckého súboru Lúčnica

Napriek vážnym politickým problémom a tragickým rodinným udalostiam¹ sa Ľ. Droppovej podarilo úspešne vyštudovať odbor národopis a históriu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a obhájiť diplomovú prácu Jarmočné piesne na západnom Slovensku (Markovičová, 1958). Po skončení štúdia sa vydala za novinára, pedagóga na Katedre žurnalistiky FiF UK, spisovateľa a textára populárnych piesní doc. PhDr. Borisa Droppu, CSc. (1934 – 2004) a narodila sa im dcéra Zoja (1961).

Profesionálnu kariéru začala Ľ. Droppová vo vtedajšom Národopisnom ústave SAV (1958 – 1967), následne prešla na Katedru etnografie a folkloristiky FF UK, kde pôsobila ako odborná asistentka, neskôr docentka a vedúca katedry (1990 – 1998) a v roku 2003 odišla do dôchodku. Katedru prevzala v čase, keď spoločnosť na Slovensku prechádzala zásadnou transformáciou. Ľ. Droppová v týchto neraz turbulentných časoch formovala profil pracoviska, personálne obsadenie, pedagogickú i vedeckú činnosť a vytvárala

¹ Ľ. Droppová poskytla svoje spomienky zbierke Pamäť národa. Opísala svoje detstvo v Banskej Bystrici, úlohu rodiny v spoločenskom a kultúrnom živote mesta, zapojenie rodičov do SNP a uväznenie otca po potlačení SNP, druhé uväznenie otca vo vykonštruovanom procese počas komunistického režimu a tragický osud matky (pozri Droppová, b. d.).
Dňa 20. 2. 2025 mi Ľ. Droppová láskavo poskytla rozhovor, pri ktorom autorizovala informácie o sebe a o rodine uvedené v zdravici.

všetky predpoklady na jeho úspešný rast. Milan Leščák to zhodnotil nasledovne: „Jej pôsobenie vo funkcii vedúcej katedry prinieslo do vzťahov vo vnútri pracoviska i vo vzťahu k iným pracoviskám mnohé pozitívne momenty. Dokázala rozvinúť tie lepšie stránky bohatej tradície našej materskej katedry.“ (Leščák, 1995: 254).

Veľa úsilia vložila do vedecko-organizačných prác, ako bola činnosť v rôznych grémiách, radách, pri príprave projektov alebo medzinárodných vedeckých podujatí, pričom sa mohla opierať nielen o svoje odborné znalosti, ale aj o schopnosti komunikovať v cudzích jazykoch. Pôsobila tiež v rôznych funkciách Národopisnej spoločnosti Slovenska (Hlôšková, 2005a: 10-11, Leščák, 1995: 254).

Ľubica Droppová od počiatkov svojej bádateľskej práce otvárala nové témy. Prejavilo sa to už pri voľbe diplomovej práce o jarmočných piesňach a svoje výskumy onedlho zhrnula v rozsiahlej priekopníckej štúdii (Droppová, 1960). Následne sa sústredila na málo prebádanú tému – robotnícke piesne (Droppová, 1961), čím sa napojila na prúd záujmu o robotnícku kultúru v Československu i v Európe. Za významný počin Ľ. Droppovej v tom období považujem jej diskusný príspevok o metódach výskumu, ktorý je zároveň skvelou reflexiou vlastnej výskumnej práce (Droppová, 1966). Zasadzovala sa za využívanie kvantitatívnych sociometrických metód a opísala skúsenosti s ich aplikovaním vo výskume piesní v oblasti Banskej Štiavnice. Spolu s viacerými kolegami a kolegyňami zavádzala nový smer tzv. výskum súčasnosti, pričom bolo potrebné riešiť viaceré teoretické a metodologické otázky. Okrem inšpirácii z príbuzných disciplín z domácej i zahraničnej vedy (o čom svedčia citované práce v jej príspevkoch), vracala sa k starším štrukturalistickým prácam A. Melicherčíka a ďalších autorov tohto progresívneho prúdu v československej vede.

V nasledujúcich rokoch sa výskum jubilantky neustále rozširoval. Zamerala sa na ďalšie druhy piesní ako banícke, revolučné, s témou SNP. Venovala sa otázke tzv. umelých, pololudových piesní a pololudovému veršovníctvu. Napísala kapitoly o spevnosti a o ľudovom rozprávaní do viacerých lokálnych monografií (Vajnory, Stará Turá, Rača, Hornádska dolina). Obsiahla znalosť materiálu a dlhoročné výskumy jej umožnili vydať monografiu o sociálnych a revolučných piesňach (Droppová, 1988), prvú takého rozsahu a druhu na Slovensku. Autorka v nej nielen zhromaždila a analyzovala piesňový materiál, ale využila ho aj ako sondu, pomocou ktorej možno vstúpiť do myšlienkového sveta tvorcov a interpretov piesní, skúmať ich pocity, hodnoty i skúsenosti. Tieto prístupy k výskumu slovesnosti rozvíjala ďalej v početných štúdiách. Neobišla ani vzťah folklóru a folklorizmu a vplyv masmédií na súčasnú ľudovú (každodennú) kultúru, čo bolo opäť málo prebádané výskumné pole (pozri bibliografiu prác, Hlôšková, 2005c: 16-21).

Po odchode do dôchodku sa Ľ. Droppová vrátila k starším výskumom. V spolupráci s Evou Krekovičovou vydala obsiahly katalóg (Droppová, Krekovičová, 2010) letákových piesní na Slovensku. Oprela sa o výsledky vlastných terénnych výskumom a o zbierku letákových tlačí, ktorú pomohla vytvoriť.² Kniha v prvej časti obsahuje obsiahle rozbory, v ktorých Ľ. Droppová sleduje výskyt letákových piesní na Slovensku a v Európe, zaoberá sa špecifikami tohto piesňového druhu a šírením v ľudovom prostredí. Charakterizuje reper-

² Zbierka sa nachádza v Textovom archíve Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV.

toár piesní, analyzuje jeho textovú i hudobnú zložku a určuje klasifikáciu piesní.³ Nasleduje katalóg, v ktorom sú uvedené všetky typy piesní, doplnené ukážkami a komentárom. Tým dielo spĺňa aj účely vedeckej antológie. Kniha obsahuje bohatý obrazový materiál – motívy z letákových tlačí, čo zvyšuje estetickú a faktografickú hodnotu publikácie.

Ján Michálek sa vyjadril o práci Ľ. Droppovej takto: „Vo svojej výskumnej práci sa vždy držala faktov, výskumného materiálu a jeho výpovednej hodnoty, nedala sa unášať ľahkovážnymi cestičkami a postupmi. To, čo napísala, malo potom vecnú hodnotu a váhu.“ (Michálek, 2005: 23). Plne s ním súhlasím a doplnila by som, že práce Ľ. Droppovej sa vyznačujú presvedčivou argumentáciou, jasnou štruktúrou, pekným jazykovým štýlom a inovatívnymi otázkami. Každý, kto si dnes otvorí jubilantkine práce, sa o tom môže presvedčiť.

Milá Ľubka, prajem ti veľa zdravia a osobnej pohody. Nech sa darí!

Referencie

- Droppová, Ľ. (1960). Jarmočná pieseň v našej národnej kultúre. *Slovenský národopis*, 8(4), 529-553.
- Droppová, Ľ. (1961). K problematike predchodcov robotníckej piesne vo folklórnej tvorbe slovenského ľudu. *Slovenský národopis*, 9(3), 339-357.
- Droppová, Ľ. (1966). K problematike národopisného výskumu v súčasnosti. *Slovenský národopis*, 14(4), 594-600.
- Droppová, Ľ. (1988). *Chudoba, chudoba, šak si mi moc vina... Slovenské ľudové piesne so sociálnou a revolučnou tematikou*. Bratislava: Tatran.
- Droppová, Ľ. (b. d.). *Dcéra významného bankára, ktorý sa zúčastnil SNP a väzňa dvoch totalitných režimov* [Rozhovor]. Archív Memory of nations. <https://www.memoryofnations.sk/sk/droppova-rod-markovicova-lubica-20180427-0>
- Droppová, Ľ., Krekovičová, E. (2010). *Počujte panny, aj vy mládenci... Letákové piesne zo slovenských tlačiarní*. Bratislava: Eterna Press, Ústav etnológie SAV.
- Hlôšková, H. (2005a). Profil doc. PhDr. Ľubice Droppovej, CSc. In H. Hlôšková (Ed.), *Folklór v kontextoch. Zborník príspevkov k jubileu doc. PhDr. Ľ. Droppovej, CSc.* (s. 9-15). Bratislava: Ústav etnológie SAV, Katedra etnológie a kultúrnej antropológie FF UK, Národopisná spoločnosť Slovenska.
- Hlôšková, H. (Ed.). (2005b). *Folklór v kontextoch. Zborník príspevkov k jubileu doc. PhDr. Ľ. Droppovej, CSc.* Bratislava: Ústav etnológie SAV, Katedra etnológie a kultúrnej antropológie FF UK, Národopisná spoločnosť Slovenska.
- Hlôšková, H. (2005c). Výberová bibliografia doc. PhDr. Ľubice Droppovej, CSc. In H. Hlôšková (Ed.), *Folklór v kontextoch. Zborník príspevkov k jubileu doc. PhDr. Ľ. Droppovej, CSc.* (s. 16-21). Bratislava: Ústav etnológie SAV, Katedra etnológie a kultúrnej antropológie FF UK, Národopisná spoločnosť Slovenska.
- Karol Markovič (ekonóm). (19.10.2022). In Wikipedia. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Karol_Markovi%C4%8D_\(ekon%C3%B3m\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Karol_Markovi%C4%8D_(ekon%C3%B3m))
- Leščák, M. (1995). K životnému jubileu doc. PhDr. Ľubice Droppovej, CSc. *Slovenský národopis*, 43(2), 253-256.

³ Spoluautorka E. Krekovičová obohatila dielo o obsahy Predslov (dejiny výskumu letákových piesní vo folkloristike a náčrt nových výskumných oblastí) a záverečnú kapitolu o vplyve letákových piesní na ústnu slovesnosť.

- Markovičová, Ľ. (1958). *Jarmočné piesne na západnom Slovensku* [Nepublikovaná diplomová práca]. Univerzita Komenského v Bratislave.
- Michálek, J. (2005). Pozdrav doc. PhDr. Ľubici Droppovej-Markovičovej, CSc. In H. Hlôšková (Ed.), *Folklor v kontextoch. Zborník príspevkov k jubileu doc. PhDr. Ľ. Droppovej, CSc.* (s. 22-24). Bratislava: Ústav etnológie SAV, Katedra etnológie a kultúrnej antropológie FF UK, Národopisná spoločnosť Slovenska.
- Viera Markovičová – Záturecká. (20.10.2022). In Wikipedia. https://sk.wikipedia.org/wiki/Viera_Markovi%C4%8Dov%C3%A1-Z%C3%A1tureck%C3%A1
- Záturecký, A. P. (1897). *Slovenská přísloví, pořekadla a úsloví*. Praha: Nákladem České akademie císaře Františka Josefa.